

International Society
for Traumatic Stress Studies
33rd Annual Meeting
Trauma and Complexity:
From Self to Cells
November 9-11, 2017
Pre-Meeting Institutes, November 8
Palmer House Hotel • Chicago, Illinois, US

ISTSS congres, november 2017

Trauma and Complexity

From Self to Cells

Het grootste psychotraumacongres ter wereld wordt ieder jaar georganiseerd door de International Society for Traumatic Stress Studies (ISTSS). Begin november komen er jaarlijks vanuit alle hoeken van de wereld traumapsychologen, psychiaters, maatschappelijk werkers, en verpleegkundigen die professioneel geïnteresseerd zijn in psychotrauma naar een stad in Noord-Amerika. Dit jaar was dat Chicago.

Een Lifetime Achievement Award voor Prof. Joop de Jong.

Het thema was dit jaar Trauma and Complexity: From Self to Cells. Keynote-lezingen werden gegeven door verschillende experts variërend van global mental health tot meer fundamenteel wetenschappelijk onderzoek. Prof. Joop de Jong van de Universiteit van Amsterdam ontving voor zijn werk in de global mental health en culturele psychiatrie de 'Lifetime Achievement Award'. Hij gaf in zijn lezing een overzicht van zijn werk naar psychische klachten en psychiatrische stoornissen in lage-inkomenlanden en psychosociale interventies in humanitaire settings, waaronder een recent onderzoek dat hij uitvoerde bij kindsoldaten in Burundi. Volgens Joop de Jong moet onderzoek naar psychische klachten in de culturele psychiatrie zich minder gaan richten op afgebakende DSM-stoornissen, en daarentegen meer op transdiagnostische benaderingen.

Innovatieve zorg voor vluchtelingen

Dit sloot mooi aan op het symposium over interventies voor veelvoorkomende psychische klachten bij vluchtelingen. In dit symposium presenteerden Ulrich Schnyder en Naser Morina de resultaten uit hun studies bij vluchtelingen, waarin zij onder andere de eerste veelbelovende resultaten met de MAPSS-tool lieten zien, een software applicatie waarmee vragenlijsten gesproken in de moedertaal van vluchtelingen kunnen worden afgenomen, zonder hulp van tolken. Marit Sijbrandij presenteerde de STRENGTHS-studie, een EU-project met vijftien nationale en internationale partners – gecoördineerd door de Vrije Universiteit - waarin op acht locaties in Europa en het Midden Oosten de effecten van laag-intensieve psychosociale interventies voor Syrische vluchtelingen zullen worden onderzocht.

Wereldwijde samenwerking is een speerpunt van de ISTSS

Onzichtbare littekens door jeugdtrauma

Prof. Christine Heim, hoofd van het Instituut voor Medische Psychologie van het Charité Universitair Medisch Centrum in Berlijn, gaf een keynote-lezing over haar indrukwekkende onderzoekslijn op het gebied van de gevolgen van vroegkinderlijk trauma op de neurobiologie van posttraumatische stress stoornis en depressie. Haar studies laten onder andere zien dat traumatische ervaringen als het ware een soort littekens achterlaten in het brein wat resulteert in langdurige psychofysiologische en neurobiologische afwijkingen, zoals een verhoogde gevoeligheid van het stress systeem, verminderde activiteit van het hormoon oxytocine, afgenomen volume van de hippocampus in de hersenen en veranderingen in de prefrontale cortex, en veranderingen in gen-expressie.

Keynote lezing van Prof. Christine Heim.

Gelukkig zag zij ook mogelijkheden voor preventieve vroege interventies bij jonge kinderen en wordt in een grootschalig longitudinaal onderzoek getoetst of dit latere schade kan voorkomen.

Waar denk ik nu anders over?

Wereldwijde samenwerking is een speerpunt van de ISTSS. Miranda Olff, Paul Frewen, Ulrich Schnyder, en Brigitte Lueher-Schuester en Misari Oe presenteerden in hun panel de wereldwijde samenwerking tussen de verschillende traumatische stress verenigingen in de wereld, zoals die in Japan, Afrika, Europa, Noord- en Zuid-Amerika, Hong Kong en Australië. Een afsluitend panelgesprek tussen experts had als thema 'What I have changed my mind about'. In dit panel geleid door Meaghan O'Donnell spraken Ulrich Schnyder,

Marit Sijbrandij

Universitair hoofddocent Klinische, Neuro- en Ontwikkelingspsychologie van de Vrije Universiteit

Miranda Olff

Bijzonder hoogleraar verbonden aan UvA-AMC en Arq Psychotrauma Expert Groep, voormalig president van ESTSS en ISTSS en eindredacteur van de European Journal of Psychotraumatology.

Stuart Turner, Jonathan Bisson, Joop de Jong en Miranda Olff over een onderwerp waarover ze gedurende hun carrière in het psychotraumaveld van mening zijn veranderd. Dit jaar leek het gemeenschappelijke thema hoeveel zekerheid of controle we nodig hebben om valide onderzoeksresultaten te verkrijgen. De 'randomized controlled

Panel What have I changed my mind about.

trial' is nog steeds de meest betrouwbare methode, maar niet altijd mogelijk, ethisch verantwoord, of in de klassieke vorm nodig (denk aan e-health onderzoek). Verder hebben we zowel mannelijke als vrouwelijke proefpersonen (en onderzoeksleiders) nodig (slechts 2% van het neuroscience onderzoek is met vrouwelijke deelnemers gedaan) als ook niet-westerse populaties, en cultuur-sensitieve benaderingen. Bovendien moet rekening worden gehouden met mogelijke inconsistentie in trauma verhalen (zonder dat dit als onbetrouwbaar wordt aangemerkt) en hoort enige onzekerheid nu eenmaal bij het leven.

Volgend jaar zal het ISTSS congres plaatsvinden in Washington D.C. Leden van de ESTSS (dus ook de leden van de NtVP), hebben korting op de inschrijfkosten voor het congres.